

Mottagare
Socialnämnden

Remiss. Regionbussutredning

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förslaget yttrande som sitt svar på remissen.

Sammanfattning

Internremiss har inkommit från Tekniska nämnden gällande utveckling av busstrafiken (genomförande 2026-2033). Remissen handlar om linjestrukturen (inklusive föreslagna körvägar och knutpunkter) och utbud och trafikering (såsom turtäthet, trafikeringstider och säsongvariationer). Deadline för socialnämnden att komma med inspel/yttrande är 1 mars.

Tekniska nämnden önskar synpunkter på:

- Linjestrukturen, inklusive föreslagna körvägar och knutpunkter
- Utbud och trafikering, såsom turtäthet, trafikeringstider och säsongvariationer
- Konsekvenser av förslaget, både positiva och negativa, för resenärer, verksamheter och samhället i stort.

Socialförvaltningen har granskat regionbussutredningen och ser behov av att poängtera att förvaltningen har verksamheter som pågår dygnet runt och att det därför behöver finnas möjlighet för medarbetare, men även brukare och anhöriga, att kunna ta sig till och från verksamheterna på olika tidpunkter under hela veckan. Förvaltningen ser också att det är viktigt att söka svar på varför fler inte använder kollektivtrafiken samt att öka andelen resande genom exempelvis subventionerade busskort. Det är också viktigt att busstidtabellen för sommartrafiken tillkännages i god tid inför sommaren.

Ärendebeskrivning

Efter att Tekniska nämnden under våren 2023 antog ett nytt stadsbusslinjenät har arbetet med en regionbussutredning tagit vid. Föreslagna strategier och mål i Trafikförsörjningsprogrammet (TFP) ligger till grund för de förslag som presenteras i denna rapport. Åtgärdsförslagen ska även arbetas in i den Trafikutvecklingsplan som Gotlands kollektivtrafik tar fram för tre år i taget. Trafikutvecklingsplanen, förkortad TUP, utgår ifrån Region Gotlands och Gotlands kollektivtrafiks mål och inriktningar som finns i Översiktsplanen (ÖP), Regionala utvecklingsstrategin (RUS) och TFP. Planen fungerar som ett verktyg för att omsätta TFP:s mål i konkreta aktiviteter. Dessa beskrivs och

kostnadsberäknas för varje tidtabellperiods planerade ändringar, inklusive både drift och investeringar. Trafiken klassificeras efter betydelse och syfte, och utvecklingsbehov identifieras. Planen innehåller också principer för hur trafiken bäst utvecklas för att nå eftersträlvade effekter som ökat resande och för att nå nya målgrupper. Vilka och hur många förändringar och nya satsningar som genomförs varje år avgörs slutligen av den årliga budgetprocessen.

Regionbussutredningen omsätter Trafikförsörjningsprogrammet till ett konkret framtidsscenario för Gotlands kollektivtrafiks regionala busstrafik. Målet är att öka kollektivtrafikens marknadsandel, stärka tillgänglighet och minska klimatpåverkan genom ett mer begripligt, snabbare och robust linjenät.

Trafiken domineras i dag av några starka stråk, men har otydliga linjevarianter och varierande framkomlighet. Resandet ökar, men bilens konkurrenskraft är fortsatt hög, särskilt genom restidsfördelar och god bilparkering.

Fullt infört scenario, i enlighet med förslaget i utredningen, innebär ca +35 % i tidtabellskilometer och en årlig driftökning om ca 15 miljoner kr (prisnivå maj 2025). Hållplatsinvesteringar tillkommer med ca 12 miljoner kr. Genomförande sker stegvis 2026 – 2033, synkat med färdiga infrastrukturåtgärder och upphandlingar. Delvinster kan tas hem tidigt genom rakare linjer, prioriterade byten och enklare tidtabeller. Förslaget ger ett snabbare, tydligare och mer robust bussystem som stödjer den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) och det Regionala trafikförsörjningsprogrammet (TFP): högre attraktivitet, lägre klimatpåverkan och bättre samhällsnytta för gotlänningar året runt.

Med anledning av ovanstående utredning och förslag har en internremiss inkommit från Tekniska nämnden gällande utveckling av busstrafiken (genomförande 2026-2033). Remissen handlar om linjestrukturen (inklusive föreslagna körvägar och knutpunkter) och utbud och trafikering (såsom turtäthet, trafikeringstider och säsongsvariationer). Deadline för socialnämnden att komma med inspel/yttrande är 1 mars.

Tekniska nämnden önskar synpunkter på:

- Linjestrukturen, inklusive föreslagna körvägar och knutpunkter
- Utbud och trafikering, såsom turtäthet, trafikeringstider och säsongsvariationer
- Konsekvenser av förslaget, både positiva och negativa, för resenärer, verksamheter och samhället i stort.

Bedömning

Socialförvaltningen ser det som viktigt att betona att utredningen behöver beakta behov hos brukare och deras anhöriga men även utifrån medarbetarnas möjlighet till kollektivtrafik till/från arbetet.

Katthammarsvik, Burgsvik och Fårösund är utmanande platser där det kan vara svårt för anhöriga/besökare till särskilda boenden att ta sig för att besöka boende. Här är upplevelsen att eftermiddag och kväll är tider på dagen då det är intressant utifrån besök.

Socialförvaltningen skulle eventuellt kunna locka medarbetare att åka kollektivt med subventionerade busskort. Men då behöver busstiderna vara anpassade till arbetstiderna eller kunna beställas till vissa tider. Många landsbygdsturer slutar gå kl. 16-17 och då passar det inte för de som jobbar kväll.

Socialförvaltningen föreslår till remissinstansen att de ställer riktade frågor, exempelvis genom enkäter, till medarbetare om kollektivtrafik och vad som behövs för att det ska vara ett fungerande alternativ. Överhuvudtaget behöver utredningen berikas med synpunkter från dem som idag inte reser med kollektivtrafiken, dvs. vilken är anledningen till att de inte gör det?

Socialförvaltningen önskar att tidtabellen för sommartrafiken kommer ännu tidigare för att kunna vara behjälpligt vid planering för sommarpersonal.

Socialförvaltningen betonar att det är viktigt att busstrafiken beaktar att det finns verksamheter på hela ön och att många av dem bedriver verksamheten året runt och att den inte går ner under sommaren.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2026-01-12

Yttrande socialnämnden, daterat 2026-02-06.

Remiss: Gotlands kollektivtrafiks Regionbussutredning 2024-2025 (TN 2024/492)

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Regionstyrelsen, via registrator-rs
Socialförvaltningens ledningsgrupp